

Revurdering af Miljøgodkendelse

Kvægbrug

Bolejevej 49, 9870 Sindal

Husdyrgodkendelsesloven § 41

Dato for gyldighed: 1. marts 2017

Journalnummer: 09.17.18-K08-20-16

Indholdsfortegnelse

1	Revurderingens omfang	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Sagens forløb, herunder offentlighed.....	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Næste revurdering	4
1.5.	Baggrunden for revurderingen.....	5
1.6.	Revurderingens indhold og vurderinger	5
2	Redegørelser og vurderinger vedr. BAT	7
2.1.	BAT-niveauet og BAT for staldindretningen.....	7
2.2.	BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen	9
2.3.	BAT for fosforindhold i husdyrgødningen	9
2.4.	BAT for udbringning/ anvendelse af husdyrgødning.....	10
2.5.	BAT for forbrug af energi og vand	11
2.6.	BAT vedr. management	12
3	Bedriftens påvirkninger af natur	14
3.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	14
4	Vurderinger vedrørende Lugt	15
5	Øvrige krav og vilkår	16
6	Bilag	17

1 Revurderingens omfang

1.1. Resumé

Husdyrbruget på Bolejevej 49, 9870 Sindal, der er ejet af Tonny Larsen, har en miljøgodkendelse, der er fra den 19. august 2008, og som er meddelt efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven¹.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø. Revurderingen omfatter alt i alt:

- Anvendelsen af den bedste, tilgængelige teknologi (BAT)
- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet

Kommunens vurderinger har medført:

- påbud der på forskellig måde nedsætter risikoen for forurening af jord eller vandmiljø
- at der ikke er baggrund for at stille krav vedrørende lugt fra anlægget.

Følgende er en kortfattet gengivelse af de nye **vilkår**:

- Opbevaring af olie og kemikalier (*vilkår 2.6.1*)
- Beredskabsplan (*vilkår 2.6.2*)

Nogle af de nævnte vilkår kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal en opdateret beredskabsplan kunne fremvises.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

I Bilag 1 ses en samlet oversigt over de eksisterende og nye vilkår, som kommune vil have fokus på i sit miljøtilsyn fremover.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

1.2. Sagens forløb, herunder offentlighed

Hjørring Kommune sendte et oplæg om revurdering til ejeren den 25. august 2016, som den 23. september 2016 indsendte de ønskede oplysninger til kommunen. Kommunen annoncerede indledningen af revurderingen på hjemmesiden den 7. oktober 2016, med en frist for bemærkninger den 31. oktober 2016. Der indkom ingen bemærkninger i denne første høringsfase.

Udkastet til kommunens afgørelse – resultatet af revurderingen – blev den 7. februar 2017 sendt til en række interessenter og til ejer. Ejer blev samtidig varslet om de nye og de ændrede vilkår. Høringsfristen for offentligheden og for ejer var i begge tilfælde den 28. februar 2017. Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest den 29. marts 2017 kl 23.59

Klagen skal indsendes digitalt til Hjørring kommune via Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Klageportalen findes på www.borger.dk og www.virk.dk. Nævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på <http://nmkn.dk/>.

En klage over påbud af nye eller skærpede vilkår har opsættende virkning. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan i særlige tilfælde afgøre, at godkendelsen ikke kan udnyttes før klagen er behandlet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre eller ophæve kommunens afgørelse på baggrund af en klage.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolen. En retssag skal være anlagt inden seks måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Der er til enhver tid mulighed for aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.4. Næste revurdering

Næste regelmæssige revurdering af denne miljøgodkendelse skal ifølge loven finde sted efter senest 10 år, dvs. i 2027. Revurdering af ejendommens første tillæg fra 2009 vil finde sted i 2017, herefter følger revurdering af ejendommens andre tillæg.

1.5. Baggrunden for revurderingen

Husdyrbruget på Bolejevej 49, 9870 Sindal, der er ejet af Tonny Larsen, har en miljøgodkendelse, der er fra den 19. august 2008, og som er meddelt efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år. Kommunen skal først og fremmest vurdere, om virksomheden er tidssvarende i forhold til de teknikker og teknologi, der kan give den mindste belastning af natur og miljø (BAT = Bedste, tilgængelige teknologi).

Ejer skal redegøre for BAT på 6 områder, som kommunen derefter vurderer, nemlig:

- Staldindretning
- Fodring
- Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi
- Management, dvs. hvordan bedriften ledes og styres i forhold til miljø og natur

Vurderingen kan føre til, at der stilles nye krav til bedriften (vha. vilkår).

Derudover skal kommunen vurdere:

- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet
- Om der er baggrund for at stille krav om en mindre emission af lugt fra anlægget

1.6. Revurderingens indhold og vurderinger

I de følgende afsnit gives en detaljeret beskrivelse af kommunens vurderinger og af de eventuelle nye eller ændrede vilkår, kommunen påbyder som følge deraf. BAT-vurderingerne er ikke opdelt i de 6 BAT-områder nævnt ovenfor, men alle områderne er dækket ind i kapitel 2.

Hjørring Kommune har stillet vilkår til revurderingen. Vilkårene vil være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller det afsnit, de vedrører. De vilkår der ikke skal være opfyldt med det samme, har en tidsfrist til opfyldelse, som er angivet i forbindelse med det enkelte vilkår. Vilkår der er af mere administrativ karakter, som fx vilkår om ophør, træder i kræft med det samme, da en tidsfrist på sådanne vilkår ikke er relevant.

Ofte vil ejer skulle dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1. sammen med oversigten over alle nye og ændrede vilkår.

Revurdering af miljøgodkendelsen sker på baggrund af det aktuelle dyrehold på ejendommen, selvom det er ændret i forhold til miljøgodkendelsen, i forbindelse med 2 tillæg til

miljøgodkendelsen meddelt i 2009, 2015. Tillæggene til miljøgodkendelsen har givet mulighed for ændring af arealer. Ændringerne er foretaget i forbindelse med tillæggene, er ikke til at adskille fra den oprindelige produktion, hvorfor revurdering af miljøgodkendelsen er foretaget på baggrund af en aktuelt godkendte produktion.

Skulle der være forhold der giver anledning til nye eller skærpede vilkår, vedrørende dele der er godkendt i tillæggene fra 2009 og 2015, vil disse vilkår først være gældende fra 2017, når det første tillægget skal revurderes.

2 Redegørelser og vurderinger vedr. BAT

2.1. BAT-niveauet og BAT for staldindretningen

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Vægt-/aldersgrænser/mælkeydelse	Antal årsdyr	DE	Antal mdr. på græs pr år -	
				indenfor udbringningsarealet	udenfor udbringningsarealet
Jersey årskøer. Sengestald m. spalt, linespil.	9254,0 kg	226	269,02	-	-
Jersey årskøer. Bindestald, m. grebning.	9254,0 kg	20	23,81	-	-
Jersey årsopdræt. Dybstrøelse, hele arealet.	0 – 6 mdr.	59	11,80	-	-
Jersey årsopdræt. Sengestald m. fast gulv.	6 – 24 mdr.	174	61,03	-	-
Jersey slagtekalve. Dybstrøelse, hele arealet	25 – 30 kg.	15	0,05	-	-
Jersey slagtekalve. Dybstrøelse, hele arealet.	30 – 328 kg.	2	0,40	-	-
Dyreenheder i alt			366,11		

Husdyrtyper, antal dyr, staldsystem samt gødningssystem – har stor indflydelse på, hvor stor fordampningen af ammoniak fra anlægget bliver.

I oversigten ovenfor ses, hvilke husdyrtyper, bedriften er godkendt til. Antallet af dyr og staldsystemer fremgår ligeledes. Antallet af årsdyr holder sig inden for den eksisterende

miljøgodkendelses rammer. Pga. af ændrede omregningsfaktorer for dyreenheder (DE) gennem årene, svarer godkendelsens 303,3 DE til 366,11 DE i dag.

Køernes mælkeydelse ændrer sig løbende, da kvægavlsprogrammet resulterer i mere og mere højtydende køer. Det betyder at mælkeydelsen på revurderingstidspunktet, i de fleste tilfælde vil overstige den mælkeydelse der er angivet i miljøgodkendelsen. Hjørring Kommune har vurderet, at den aktuelle mælkeydelse ikke er steget yderligere, end hvad den generelle stigning i perioden har været, og dermed holder sig indenfor den eksisterende miljøgodkendelses rammer. Tilsvarende vil en fremtidig stigning i mælkeydelsen, svarende til den generelle stigning, heller ikke være i modstrid med denne revurdering.

Kommunens vurdering af BAT vedr. staldindretningen

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i vurderingen og dermed i de nedenstående beregninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Hjørring Kommune har beregnet BAT-niveauet for produktionen til 2.548,91 kg N/ år

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet, at der – med de nævnte tiltag - vil være en emission fra produktionen på 2.634 kg N/år.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overskrider dermed som udgangspunkt den vejledende emissionsgrænseværdi med 53,35 kg N/år. Kommunen vurderer dog, at overskridelsen må betragtes som ubetydelig, og der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen yderligere ved anvendelse af BAT (jf. Natur og Miljøklagenævnsafgørelse NMK-132-00295).

Kommunen vurderer dermed, at der ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræs og slagtesvins fosforudskillelse.

BREF-dokumentet omhandler alene slagtesvin og fjerkræ og ikke kvæg og lign. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Kommunens vurdering af BAT vedr. fodringen

Sammenholdes ejers valg af fodringsteknikker med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det bedriften lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

2.2. BAT for opbevaring og håndtering af husdyrgødningen

Kommunen vurderer, at vilkårene om beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af det nærliggende vandløb.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 5 års - beholderkontrol på tanken på 3000 m³ og 10 års – beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering af BAT vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Sammenholdes ejers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

2.3. BAT for fosforindhold i husdyrgødningen

For husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg, skriver Miljøstyrelsen bl.a. i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om fosfor. Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof, vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, der ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

For så vidt angår optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af malkekvæg, vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, der overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, der tager hensyn hertil.

Kommunens vurdering af BAT vedr. fosfor i husdyrgødningen

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

2.4. BAT for udbringning/anvendelse af husdyrgødning

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånere, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning. De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til kravene til BAT vedr. udbringning af husdyrgødning.

2.5. BAT for forbrug af energi og vand

Der findes ikke BAT-standardvilkår vedrørende forbrug af energi og vand i BREF (2003) eller i Miljøstyrelsens retningslinjer. Der forefindes ikke normtal for forbrug af energi og vand i forskellige bedriftstyper, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, hvorfor det ikke er muligt at påbyde vilkår om konkrete, målbare reduktioner.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Ligeledes er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Ansøger har oplyst (*gengivet i kursiv*):

"Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger, hvilket minimerer energiforbruget. I forbindelse med mælkekølingen er der etableret varmegenvinding. Varmen anvendes til opvarmning af stuehus / brugsvand i malkestalden. Der er ingen udendørs lys der forbruger energi. I stalden er lyset styret af en timer, der sikrer tilstrækkelig belysning i vinterhalvåret. Om natten er der vågeblus i stalden, hvor kun få armaturer er tændt. I forbindelse med den løbende udskiftning af belysning i kostalden, vil denne ligeledes blive med lavenergi.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og reparerer. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hver produktionscyklus. Vaskevandet fra rengøringen af malkeanlægget opsamles og anvendes til rengøring af malkekarrusellen."

Kommunens vurdering af BAT vedr. forbrug af energi og vand

I henhold til BREF (2003) er det BAT at registrere energi- og ressourceforbrug, og sammenholdes dette med ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget, vurderer kommunen, at bedriften lever op til BAT. Hjørring Kommune gør endvidere opmærksom på, at det er en fast del af det regelmæssige miljøtilsyn på alle husdyrbrug og virksomheder, at presse på og inspirere til en løbende reduktion forbruget af energi og vand.

2.6. BAT vedr. management

Vilkår:

- 2.6.1. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges, senest et ½ år efter revurderingsdatoen.
- 2.6.2. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Nedenfor ses ejers redegørelse for management og egenkontrol. Ejers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *”Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkraft, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.*
- *Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*
- *Der er fast dyrlægeaftale.*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- *Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.*
- *Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb.*
- *Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet*
- *Arlagården (www.arlafoods.dk/arlagaarden), der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.”*

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Der er stillet vilkår om, at der skal foreligge en opdateret beredskabsplan. Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Hensigten er at begrænse de miljømæssige konsekvenser i tilfælde af et uheld.

Ansøger har indsendt en beredskabsplan, som kommunen har vurderet lever op til det ønskede formål.

Kommunens vurdering af BAT vedr. management

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ejeren i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT, når beredskabsplan er lanceret på bedriften.

3 Bedriftens påvirkninger af natur

3.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Godkendelsesbekendtgørelsen fastlægger grænser for, hvor meget ammoniak fra et husdyrbrug, der må lande på nærliggende Natura 2000-områder (kategori 1-natur) og på nærliggende, særligt udvalgte naturområder (kategori 2-natur). Dette "totaldepositionskrav" skal husdyrbruget stilles overfor, også når der foretages en revurdering.

Kravet i forhold til de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) maksimalt en total deposition af ammoniak på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Kravet i forhold til kategori 2-natur er maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Beregninger af bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Denne er på 2.634,04 kg N/år. Beregningerne bygger på de aktuelle data vedr. bedriften og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Det nærmeste Natura 2000-område er Tislum Møllebæk som ligger mere end 5 km fra bedriften i nordvestlig retning. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område.

Kategori 2-natur er højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha.

Den nærmeste kategori 2-natur ligger mere end 1,5 km fra driftsbygningerne.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Kommunen konkluderer derfor, at totaldepositionen af ammoniak fra anlægget ikke overstiger grænserne, hverken i forhold til kategori 1-natur eller kategori 2-natur. Der er derfor ikke behov for at stille yderligere vilkår vedr. ammoniakfordampningen fra anlægget.

4 Vurderinger vedrørende Lugt

Kommunen er i en revurdering forpligtet til at forholde sig til lugtforholdene. Omfanget af lugt hænger tæt sammen med vejrforhold, dyretype, antal dyr og staldindretning.

Miljøstyrelsen har imidlertid ikke udmeldt BAT-standardvilkår herunder BAT-emissionsgrænseværdier for lugt. Der er heller ikke i eksisterende BREF-dokumenter peget på godkendte teknologier, der kan reducere lugt. Desuden har kommunen ikke kendskab til teknologier eller teknikker, der med sikkerhed kan reducere lugt – og som kunne lægges til grund for et BAT-krav.

Kommunen kan i forbindelse med en revurdering give virksomheden påbud om nye og ekstra tiltag. Dette skal dog være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. bekendtgørelsen § 40, stk.2 ^[1]. Det er Hjørring Kommunes vurdering at ingen af de nævnte begrundelser er relevante i denne sag.

Endelig slår Miljøstyrelsen fast, at myndighedernes ændrede holdning til, hvor stor en påvirkning, forurening eller gene, der er acceptabel, ikke kan begrunde påbud om skærpede vilkår i forbindelse med en revurdering. De større afstandskrav, der i de senere år er indført i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug, er et eksempel på en sådan ændret holdning.

^[1] § 40, stk 2 i Bekendtgørelse 1283 af 08-12-2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

5 Øvrige krav og vilkår

Flere af vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse de eksisterende tillæg til miljøgodkendelsen er irrelevante. Nogle af dem fordi kravene siden er indarbejdet i lovgivningen, andre fordi de nye vilkår i praksis erstatter de eksisterende. En revurdering giver desværre ikke mulighed for at ophæve vilkår i en eksisterende godkendelse. Dette vil kræve et særskilt tillæg til godkendelsen.

I Bilag 1. har kommunen derimod samlet de vilkår fra den eksisterende miljøgodkendelse, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover. De nye og de ajourførte vilkår i denne revurdering indgår naturligvis også i denne oversigt.

6 Bilag

Bilag 1. Oversigt over ejendommens vilkår

I oversigten er medtaget de vilkår, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover.

Husk at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

Anlæg:

Ophør

Ved ophør af husdyrbruget skal ejer foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås. (vilkår 2.7.1. – Miljøgodkendelse af den 19. august 2008)

Staldanlæg

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres robot-skrabere i kostalden. (vilkår 4.2.1. – Miljøgodkendelse af den 19. august 2008)

Ensilage

Markstakke med ensilage må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse. (vilkår 4.3.1. – Miljøgodkendelse af den 19. august 2008)

Husdyrgødning

Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. (vilkår 5.1.2. – Miljøgodkendelse af den 19. august 2008)

Egenkontrol og management

Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges, senest ½ år efter revurderings dato. (vilkår 2.6.1. – Denne revurdering)

Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. (vilkår 2.6.2. – Denne revurdering)

Husdyrholdet

Den samlede produktion må ikke overstige 303,3 DE på årsplan. Indenfor de enkelte husdyrgrupper tillades afvigelser i DE på +/- 5 % DE på årsplan, så længe den maximale antal DE ikke overstiges.

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor: (*vilkår 4.1.1. – Miljøgodkendelse af den 19. august 2008*)

Dyrehold og staldtype	Vægt-/aldersgrænser/ mælkeydelse	Antal årsdyr	DE	Antal mdr. på græs pr år -	
				indenfor udbringningsarealet	udenfor udbringningsarealet
Jersey årskøer. Sengestald m. spalt, linespil.	9254,0 kg	226	269,02	-	-
Jersey årskøer. Bindestald, m. grebning.	9254,0 kg	20	23,81	-	-
Jersey årsopdræt. Dybstrøelse, hele arealet.	0 – 6 mdr.	59	11,80	-	-
Jersey årsopdræt. Sengestald m. fast gulv.	6 – 24 mdr.	174	61,03	-	-
Jersey slagtekalve. Dybstrøelse, hele arealet	25 – 30 kg.	15	0,05	-	-
Jersey slagtekalve. Dybstrøelse, hele arealet.	30 – 328 kg.	2	0,40	-	-
Dyreenheder i alt			366,11		

Arealer:

Sædskifter og efterafgrøder mv.

Indenfor en 50 meters zone fra Skærum Å's 2 meter bræmme skal gyllen nedmuldes i samme arbejdsgang som gylleudbringningen – dvs. indenfor en time eller nedfældes. Der skal der pløjes, harves mv. på langs af vandløbet. *(vilkår 3.3.1. – tillæg til miljøgodkendelse af den 7. oktober 2009).*

Ved udbringning på græsarealer på de skrånende arealer skal gyllen nedfældes, og der må maksimalt tilføres 15 ton/ha per udbringning indenfor en 100 meter zone fra vandløbet 2 meter bræmme. *(vilkår 3.3.2. – tillæg til miljøgodkendelse af den 7. oktober 2009).*

På bedriften må ikke anvendes et kvægsædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 80 svarende til K12, jf. Notat om standardsædskifter og referencesædskifter af den 8. februar 2012. *(vilkår 2.4.1. – tillæg til miljøgodkendelse af den 17. april 2015).*

På bedriften skal der hvert år i markerne beliggende i nitratfølsomt område (se nedenstående kort) i alt være 2 % efterafgrøder, svarende til alt 1 ha – ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Efterafgrøderne skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav, der placeres i markerne i nitratfølsomt område, må erstattes af "grønne marker". *(vilkår 3.5.2. – tillæg til miljøgodkendelse af den 7. oktober 2009).*